

Misja Stowarzyszenia „Hospicjum im. Piotra Króla”

Chcemy nieść pomoc Osobom w zaawansowanym stadium choroby nowotworowej oraz wspierać Ich Bliskich. W działaniu kierujemy się szacunkiem, tolerancją i uczciwością. Upowszechniamy prawdę, że hospicjum to też życie.

*„Kiedy nie można już nic robić,
można jeszcze kochać i być kochanym.”*

Zbudujmy razem drugi dom dla Chorych –
hospicjum w Środzie Wielkopolskiej:

Stowarzyszenie „Hospicjum im. Piotra Króla”
ul. Edmunda Bembnisty 2
63-000 Środa Wielkopolska
tel. +48 606 936 179
e-mail: stowarzyszenie@hospicjumpk.pl
www.hospicjumpk.pl

HOSPICJUM
IM. PIOTRA KRÓLA

Słowo „hospicjum”
znaczyło dawniej „schronienie dla podróżnych”.
Twój Bliski wyrusza właśnie w szczególną drogę.
To niełatwe zadanie i dla Niego, i dla Ciebie...
Pewnie dręczą Cię pytania
Co mam zrobić? Kto mi pomoże?
...dlatego właśnie powstał

*Mały Przewodnik
Dla Opiekuna*

Jeśli bliska Ci osoba choruje...

ROZPOZNANIE: ostatnia faza postępującej choroby nowotworowej

ETAP: **opieka paliatywna**

WHO głosi, że opieka paliatywna ma poprawić jakość życia nieuleczalnie chorych i ich rodzin. Jej celem jest:

- łagodzenie bólu i innych objawów choroby (w tym cierpienie psychiczne i duchowe),
- afirmacja życia,
- akceptacja śmierci.

Co dalej?

Ciężko chory człowiek potrzebuje zrozumienia, miłości, poczucia bezpieczeństwa, oczekuje także poszanowania własnej godności. Aż do końca. Twoje najważniejsze zadanie – okazać Choremu, że Ci na nim zależy i że jesteś z NIM, nawet jeśli medycyna jest już bezradna.

Nie jesteś sam...

Pragniemy pomóc – przekazujemy konkretne wskazówki.

Pierwsze kroki

Proces leczenia onkologicznego został zakończony.
Nadszedł bardzo trudny moment i dla Twojego Bliskiego, i dla Ciebie.

Co dalej?

Proponujemy poradę rodzinną, która przyniesie odpowiedź na zasadnicze pytania:

- **Jak zorganizować dalszą opiekę nad Chorym:**
- **Kto? Co?**
- **Kiedy?**
- **Jak?**
- **Gdzie - w domu, w hospicjum stacjonarnym?**

Drogi Opiekunie!

Prosimy, nie broń się przed podziałem obowiązków, przed pomocą ze strony innych osób, niezależnie od tego, gdzie znajdzie opiekę Chory.
Wspólnie będzie Wam łatwiej.

NAJWAŻNIEJSZE – Podejmując decyzję dotyczącą miejsca opieki (hospicjum domowe, stacjonarne czy też poradnia opieki paliatywnej), weź proszę pod uwagę:

- aktualny stan zdrowia Chorego (wskazania ze strony lekarza prowadzącego)
- zdanie Chorego
- jakie Ty lub inny Opiekun macie możliwości i warunki.

Jeśli to możliwe, proponujemy więc spokojną rozmowę z Chorym oraz wizytę u lekarza prowadzącego (np. u lekarza rodzinnego, onkologa, lekarza medycyny paliatywnej).

Przed spotkaniem z lekarzem opieki paliatywnej przygotuj proszę zestaw pytań, które chcielibyście zadać i Ty, i Twój Podopieczny (jeśli Jego stan na to pozwoli). Poniżej sugerujemy niektóre z nich:

1. Czy mogę opiekować się swoim Chorym w domu?
2. Jakie umiejętności/możliwości powinienem posiadać jako opiekun?
3. Czy będę mógł skorzystać z pomocy, jeśli nie będę sobie radzić?
4. Co powinienem zrobić, jeśli przestanę dawać sobie radę?
5. Jakie są najlepsze sposoby na wspieranie podopiecznych?

Moje pytania:

6. ....
.....
.....
7. ....
.....
.....

PAMIĘTAJ !

- z pewnością w trakcie rozmowy pojawią się także kolejne pytania
- nie ma niemądrych pytań,
- wszystkie odpowiedzi zanotuj, bo pamięć jest ulotna,
- zawsze pytaj o dane kontaktowe osób lub instytucji (mogą Ci pomóc, zwłaszcza wtedy, gdy o czymś zapomnisz)
- działaj proszę wg otrzymanych rad/zaleceń

Jeśli chcesz otoczyć Chorego opieką w warunkach domowych

1. Aby Twój Bliski został objęty opieką paliatywną, przygotuj zestaw następujących dokumentów:
  - kopię dowodu osobistego Chorego
  - kopię dowodu ubezpieczenia zdrowotnego – legitymację ubezpieczeniową, kartę emeryta (na wszelki wypadek)
  - kopię dokumentacji medycznej, która zawiera potwierdzenie i opis choroby nowotworowej

2. Chory ma prawo do opieki paliatywnej. Warto jednak zadbać o potwierdzenie tego prawa poprzez:
  - dokumentację od lekarza rodzinnego, czyli:
    - ✓ zaświadczenie z rozpoznaniem choroby
    - ✓ odpowiednie i wypełnione formularze niezbędne przy zakupie materiałów pomocnych w opiece nad Chorym (dot. np. materaca przeciwoleżynowego, pieluchomajtek itp.)
  - skierowanie od lekarza prowadzącego, jeśli Chory opuszcza szpital

3. Z pracownikiem, przyjmującym zgłoszenie do hospicjum domowego, uzgodnij wizyty domowe:
  - ✓ pielęgniarki – co najmniej 2 x w tygodniu
  - ✓ lekarza – minimum 1 x na dwa tygodnie

a przy okazji zapytaj lekarza i pielęgniarkę o:

  - ✓ podstawowe objawy choroby i metody postępowania
  - ✓ właściwą dietę dla Chorego
  - ✓ podstawowe metody pielęgnacji (higienę, odzież, miejsce dla Chorego)

4. Kto może pomóc spoza rodziny? Podpowiadamy:

- **Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo-Rodzinnej „ELCOR” s.c. w Środzie Wlkp.**
(ul. Niedziałkowskiego 1, tel./fax 61 285 48 38, elcor@gazeta.pl)
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Środzie Wlkp.**
(ul. Sportowa 9, tel. 61 285 35 80) świadczy usługi opiekuńcze na rzecz:
  - ✓ osób samotnych
  - ✓ osób posiadających rodziny niezdolne do ich zaspokojenia, które z uwagi na wiek i schorzenie wymagają pomocy innych osóbZakres świadczonej pomocy:
  - ✓ zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych
  - ✓ opieka higieniczna i pielęgnacja
  - ✓ zapewnienie kontaktu z otoczeniemJak uzyskać pomoc z Ośrodka? Procedura jest następująca:
  - ✓ złożenie wniosku (z pomocą pracownika socjalnego)
  - ✓ pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy, zbiera potrzebne dokumenty
  - ✓ zapada decyzja o przyznaniu pomocy z określeniem zakresu, czasu, miejsca, wysokości opłaty
- **Poradnia Opieki Paliatywnej – m.in.:**
  - ✓ Poradnia Medycyny Paliatywnej przy Hospicjum „Palium”
(Os. Rusa 25a, 61-245 Poznań, tel. 61 873 83 14)
  - ✓ NZOZ Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego Jar-Medic
(ul. Hallera 9, 63-200 Jarocin, tel. 62 747 80 90)

Jak zorganizować miejsce dla chorego w domu?

1. Przy łóżku chorego przygotuj proszę:
  - ✓ spis najważniejszych telefonów – lekarz, pielęgniarka, pogotowie ratunkowe, psycholog, numery najbliższych członków rodziny
  - ✓ teczkę z kompletem dokumentacji medycznej Chorego
  - ✓ pojemnik na leki + wykaz leków i sposób ich podawania
  - ✓ nasz przewodnik, inne poradniki
2. Rozpoznaj proszę potrzeby i możliwości w zakresie materiałów do opieki nad Chorym, a następnie:
  - sprawdź możliwości wypożyczenia sprzętu
    - ✓ w Środzie Wlkp.:
REHAbeat, ul. 20 Października 33
Tel. 61 285 95 13, 601 506 104
Czynny Pn-Pt 9.00-17.00 Sob. 9.00-12.00
  - zgłoś się do sklepu medycznego – tu zakupisz wyroby medyczne i otrzymasz informację o wielkości dofinansowania z NFZ np. na: materac przeciwodleżynowy, pieluchomajtki itd.
    - ✓ w Środzie Wlkp.:
REHAbeat, ul. 20 Października 33
Tel. 61 285 95 13, 601 506 104
Czynny Pn-Pt 9.00-17.00 Sob. 9.00-12.00
    - ORT-MED, ul. Lipowa 7
tel. 61 285 08 73, kom. 501-258-916
czynny Pn.-Pt 9.00-16.00
    - ✓ w Śremie:
PW „GAMA”, ul. Jaśminowa 8, PSARSKIE
tel. 61 281 70 18, kom. 606-315-934

UWAGA! Sklep może załatwić za Ciebie formalności w NFZ na podstawie upoważnienia od Opiekuna Chorego i formularzy (zleceń) od lekarza rodzinnego (patrz karta o opiece w warunkach domowych, pkt 2)

  - Pielęgniarkę lub farmaceutę w aptece zapytaj proszę o środki do pielęgnacji skóry (np. krem przeciwodleżynowy), jamy ustnej (np. preparat przeciw aftom)

- Możesz również udać się do drogerii, odpowiedniego sklepu, kosmetyczki:
    - ✓ zaopatrzyć się w stosowne kremy, kosmetyki (zadbaj np. o wodę/perfumy o ulubionym zapachu Chorego)
    - ✓ dopasuj odpowiednią perukę (można na nią uzyskać dofinansowanie), nakrycie głowy, makijaż
3. Spróbuj zadbać o drobiazgi, które znajdą się blisko Chorego i mogą Go cieszyć – np. o fotografie, książki, kwiaty, płyty z ulubioną muzyką.

Więcej cennych informacji znajdziesz m.in.:

- w poradnikach Fundacji „Tam i z Powrotem” – możesz je otrzymać bezpłatnie, więcej informacji pod numerem telefonu 606 936 179 lub podczas dyżurów psychologów, o których informujemy na stronie internetowej www.hospicjumk.pl
- w książce „Przewlekle chory w domu” – autorzy Piotr Krakowiak, Dominik Krzyżanowski, Aleksandra Modlińska
<http://lubiepomagac.eu/pl/p/Przewlekle-chory-w-domu/29>

Jeśli zapadnie decyzja o opiece w hospicjum stacjonarnym/na oddziale paliatywnym

Pamiętaj:

Mimo najlepszych chęci nie zawsze możemy zapewnić Choremu odpowiednią pomoc. Hospicjum stacjonarne to drugi dom dla Tych, którzy odchodzą. Zespół interdyscyplinarny (lekarz, pielęgniarka, fizjoterapeuta, psycholog, kapelan) sprawuje w nim całodobową opiekę nad Chorym u kresu Jego życia. Placówki dysponują również odpowiednim zestawem leków przeciwbólowych oraz sprzętem, o który trudno w warunkach domowych.

Skąd zdobyć adres najbliższego hospicjum lub oddziału paliatywnego ?

1. Możesz uzyskać tę informację od lekarza prowadzącego
2. Szczegółowy wykaz placówek tego typu jest także dostępny na stronach internetowych:

www.hospicja.pl

www.tamizpowrotem.org

www.hospicjumpsk.pl

Przygotuj zestaw dokumentów, by Twój Bliski mógł trafić do stacjonarnej placówki tego rodzaju:

1. skierowanie na oddział medycyny paliatywnej/do hospicjum stacjonarnego od lekarza prowadzącego
2. kserokopie – kompletu dotychczasowej dokumentacji medycznej
3. kserokopie – dowodu osobistego, legitymacji ubezpieczeniowej, karty informacyjnej z potwierdzeniem choroby
4. zgodę Chorego lub Opiekuna na opiekę w danej placówce (druk wypełnia się i podpisuje na miejscu - w hospicjum lub na oddziale paliatywnym)
5. dodatkowe dokumenty, których wymaga konkretna placówka

W dalszej kolejności postępuj proszę według wskazówek personelu hospicjum lub oddziału paliatywnego.

Opieka duchowa

Jeśli zdecydowałeś się odprowadzić swego Chorego, zadbaj proszę o Jego potrzeby duchowe. To bardzo ważne.

Szczególnie na tym etapie choroby Twój Bliski coraz więcej uwagi poświęca na budowanie wewnętrznego spokoju i poczucia gotowości na odejście.

1. Proponujemy szczerą rozmowę. Dlaczego?:
  - ✓ Chory może w niej wyrazić swoje życzenia i oczekiwania
  - ✓ Ty, jako Opiekun, masz szansę zaproponować wsparcie ze strony osoby duchowej
2. Opieka duchowa umożliwia m.in.:
  - przystąpienie do sakramentu chorych, sakramentu pokuty i pojednania oraz Komunii Świętej
  - udział we Mszy Św. w warunkach domowych w otoczeniu rodziny, przyjaciół, znajomych
  - rozmowę, pogłębioną refleksję, wyjaśnienie konkretnej sytuacji życiowej
  - przełamanie uczucia samotności
3. Przygotuj proszę różaniec, Pismo Św., książkę, czasopismo, film o tematyce religijnej. Twoja obecność podczas lektury i modlitwy może być niezwykle cenna. Bądź przy Nim, chyba że wyraźnie sobie tego nie życzy.
4. Do kogo się zgłosić, by poprosić o opiekę nad Chorym? Podpowiadamy:
  - Do kapłana z miejscowej parafii.
  - Do kapelana hospicyjnego.
  - Do duchownego – przyjaciela, znajomego rodziny.
5. Warto pamiętać o zapleczu modlitewnym – Chory powinien wiedzieć, że inni także się za niego modlą i wspierają w Jego chorobie. Można poprosić o odprawienie Mszy Św., o stałą modlitwę w intencji Twojego Bliskiego.

6. Jeśli jesteście wyznawcami innej religii, zgłóście się do swego przewodnika duchowego i postępujcie według jego wskazówek.

Słowo św. Jana Pawła II

„ W ostatecznym rachunku nasz świat żyje dzięki dobroci i miłosierdziu Boga, w którym spotykają się poszczególni ludzie. Czyż każdy z nas nie czeka na to, że inny człowiek okaże mu dobroć, doceni go, pocieszy, doda otuchy, pomoże w sytuacji, kiedy potrzebna jest pomoc? Doświadczenie miłosierdzia budzi w nas nadzieję spotkania kiedyś z ostatecznym i najwyższym Dobrem: z nieskończonym i wiecznym Bogiem, darzącym człowieka przyjaźnią. ”

Pamiętaj, nie jesteś sam.... *Opieka psychologiczna*

To nie jest oznaka Twojej słabości, to sytuacja jest szczególna.

Jeśli nie dają Ci spokoju pytania – Dlaczego akurat On jest chory? Jak rozmawiać o chorobie z rodziną, przyjaciółmi? Jak umiejętnie radzić sobie z emocjami w czasie odprowadzania Chorego? - możesz skorzystać z opieki psychologicznej.

Gdzie ją można uzyskać?

1. W szpitalu, w którym przebywa Chory (zapytaj proszę o taką możliwość)
2. W ramach hospicjum domowego „ELCORU”
3. Podczas dyżurów psychologów organizowanych przez nasze Stowarzyszenie. Aktualne informacje o dyżurach można uzyskać pod numerem telefonu 606 936 179 lub na stronie www.hospicjumpk.pl

Nasza serdeczna prośba :

Drogi Opiekunie!

Masz prawo czuć się załamany, zmęczony, zaniepokojony... Masz prawo, by czasem odpocząć.

Zadbaj także o siebie! Jak? Podpowiadamy:

1. Pozwól sobie pomóc. Skorzystaj ze wsparcia innych – bliskich z rodziny, przyjaciół
2. Każdego dnia spróbuj wygospodarować czas na chwilę wytchnienia np. posłuchaj muzyki, wybierz się do kina, poczytaj, pobądź ze sobą
3. Doświadczone osoby namawiają do aktywności fizycznej – zaplanuj proszę spacer, nordic walking sprawdza się w każdym wieku, a może lubisz zajęcia z jogi, aerobic, pływanie?
4. Szukaj kontaktu z innymi ludźmi – nawet krótkie spotkanie z przyjaciółmi, znajomymi odpręży Cię, przyniesie ulgę

Twoja lepsza kondycja, lepsze samopoczucie oznacza lepszą opiekę dla Chorego!

Opieka socjalna

Choroba ma zwykle poważny wpływ na sytuację materialną Twego Bliskiego i rodziny.

1. Kto może pomóc w tym zakresie?

Podajemy dane adresowe w Środzie Wielkopolskiej:

- **Ośrodek Pomocy Społecznej**
Ul. Sportowa 9C
Tel. 61/28 52 704, 61/28 53 580
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**
ul. Szkolna 2
Tel. 61/28 70 640

2. W jaki sposób można szukać pomocy?

Zgłoś się proszę do powyższych instytucji i poproś o kontakt z pracownikiem socjalnym (właściwym ze względu na miejsce zamieszkania Chorego).

Otrzymasz:

- ✓ informację o formach ewentualnej pomocy
- ✓ formularze odpowiednich wniosków i pomoc w ich wypełnieniu
- ✓ wykaz dokumentów, które należy przygotować i dołączyć do wniosku

Misja Stowarzyszenia „Hospicjum im. Piotra Króla”

Chcemy nieść pomoc Osobom w zaawansowanym stadium choroby nowotworowej oraz wspierać Ich Bliskich. W działaniu kierujemy się szacunkiem, tolerancją i uczciwością. Upowszechniamy prawdę, że hospicjum to też życie.

*„Kiedy nie można już nic robić,
można jeszcze kochać i być kochanym.”*

Zbudujmy razem drugi dom dla Chorych –
hospicjum w Środzie Wielkopolskiej:

Stowarzyszenie „Hospicjum im. Piotra Króla”
ul. Edmunda Bembnisty 2
63-000 Środa Wielkopolska
tel. +48 606 936 179
e-mail: stowarzyszenie@hospicjumpk.pl
www.hospicjumpk.pl